

ת"פ 73906/12/20 - מדינת ישראל נגד מיכאל קניובסקי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 73906-12-20 מדינת ישראל נ' קניובסקי

לפני כבוד השופט בני שגיא, סגן נשיא

מדינת ישראל

המאשימה:

באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב

על-ידי ב"כ עו"ד לילך כץ

נגד

מיכאל קניובסקי

הנאשם:

על-ידי ב"כ עו"ד שי נודל

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים; החזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן או לצריכתו, לפי סעיף 10 רישא לפקודה; ונטילת חשמל שלא כדין, לפי סעיף 400 לחוק העונשין.

2. על-פי עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם הקים מעבדה לגידול והפקת סם מסוכן מסוג קנבוס במחסן של דירה ששכר בתל-אביב, בו גידל והחזיק 215 שתילים במשקל כולל של **100 ק"ג** נטו במשך כחודשיים. המעבדה כללה 43 שניים, 15 מאווררים, 40 מנורות, 3 מפוחים, 2 מסננים, 3 מזגנים, 4 מדי טמפרטורה ו-191 אדניות. זאת ועוד, לשם תפעול המעבדה והספקת החשמל הדרוש לפעילותה, התחבר הנאשם באופן לא חוקי לקו ההזנה של הבניין באמצעות מהדקי תיל אווירי מבודד ונטל חשמל שלא כדין.

3. הסדר הטיעון שגובש בין הצדדים כלל את תיקונו של כתב האישום מבלי שגובשה הסכמה לעניין העונש, ובהקשר זה טען כל צד על-פי מיטב שיקול דעתו. הנאשם הופנה לשירות המבחן לקבלת תסקיר עובר לשלב הטיעונים לעונש.

4. להשלמת התמונה יצוין, כי ביום 31.8.2021 התקבל בעניינו של הנאשם תסקיר שירות מבחן אשר כלל, באופן מפתיע, המלצה סופית על אף שהנאשם טרם שולב בהליך טיפולי. נוכח קושי זה בעמדת שירות המבחן, מצאתי להורות על המשך מעקב אחר השתלבותו של הנאשם בהליך טיפולי וקבלת תסקיר נוסף.

התסקיר הבא, מיום 31.1.2022 כלל, פעם נוספת, המלצה סופית (להסתפקות בעונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות), על אף שהנאשם השתתף רק בארבעה מפגשים שנערכו במסגרת קבוצה טיפולית.

בהחלטתי מיום 15.2.2022 ציינתי כי סיום ההליך בדרך של עבודות שירות בתיק מעבדת סמים, במשקל 100 ק"ג, הוא אקט חריג שבחריגים ואינו יכול להתיישב עם הליך טיפולי שכלל השתתפות בארבעה מפגשים טיפוליים בלבד. אשר על כן, ובהסכמת הצדדים, הוריתי על המשך מעקב אחר התקדמות הנאשם בהליך הטיפול לתקופה קצובה נוספת.

ביום 17.5.2022 התקבל התסקיר האחרון בעניינו של הנאשם.

עמוד 1

תסקירי שירות המבחן

5. כאמור, בעניינו של הנאשם נערכו שלושה תסקירים.

בתסקיר הראשון, התייחס שירות המבחן לנתוני האישיים של הנאשם, לנסיבות חייו ולהתייחסותו לביצוע העבירות. הנאשם בן 24, מתגורר עם בת זוגו ושלושת ילדיהם (בגילאי שנה וחצי ועד ארבע) בדירה בתל-אביב ורואה במשפחתו עוגן ומקור ליציבות ושייכות. לנאשם 10 שנות לימוד. בהיותו בן 12 שולב בפנימיה על ידי משרד הרווחה על רקע בקשת הוריו נוכח הקשיים שחוו בגידול ילדיהם. הנאשם לא גויס לצבא על רקע מעורבות פלילית. עבד בתחום התקנת מזגנים כחמש שנים עד להוצאתו לחל"ת נוכח התפרצות מגפת הקורונה ומאותה עת חלה לדבריו הדרדרות ומצוקה כלכלית. מאז מעצרו ועד היום עובד, כשהוא נתון לפיקוח, בתחום השיפוצים יחד עם אחיו.

לחובתו רישום פלילי ללא הרשעה מהיותו נער, והרשעה אחת משנת 2020 בגין שבל"ר בגינה נדון למאסר על תנאי והתחייבות. מלבד התיק הנוכחי תלויים נגדו שני תיקי מב"ד נוספים משנת 2021 שעניינם תקיפת בת זוג. לדבריו, בתקופה האחרונה התגלעו בינו לבין בת זוגו פערים על רקע מצבם הכלכלי שגרמו למתח ולוויכוחים רבים שלו באלימות מילולית האחד כלפי השנייה.

לדברי הנאשם, ביצע את העבירות על רקע מצוקה כלכלית קשה, בין היתר, בשל יציאתו לחל"ת נוכח התפרצות מגפת הקורונה וקושי לפרנס את משפחתו באופן בסיסי ולאורך זמן כך שנאלץ לפנות לגורמים פרטיים לצורך קבלת הלוואה כספית. משהתקשה להחזיר חובותיו, קיבל איומים על חייו ועל כן פעל על-פי דרישתם של הגורמים השוליים וגידל סמים בדירה. הנאשם קיבל אחריות, ביטא הבנה לחומרת מעשיו והביע חרטה. לדבריו, ערך חשבון נפש פנימי והפיק לקחים. הביע מוטיבציה ורצון להשתלב בהמשך בהליך טיפולי.

על-פי האמור בתסקיר, הנאשם הגיע לפגישות בשירות המבחן בזמן וכנדרש, שיתף פעולה וענה על השאלות באופן פתוח וכנה. שירות המבחן התרשם מבחור צעיר שגדל במערכת משפחתית מורכבת, כשהוא נעדר גורמי תמיכה והכוונה בחייו, תוך שהיה חשוף להזנחה ריגשית שהובילה לקושי בהתמודדות עם גבולות ולנטייה לפנות למענים שוליים בעת קושי ומצוקה. להתרשמות שירות המבחן, הנאשם ביצע את העבירות על רקע משבר כלכלי קשה שחוה, היעדר כלים להתמודדות עם קשייו, תסכול, לחץ ותחושת חוסר אונים ממצבו.

כאמור, שירות המבחן המליץ על הטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד צו מבחן למשך שנה.

בתסקיר השני צוין כי הנאשם השתלב בקבוצה טיפולית ארוכת טווח לעוברי חוק מבוגרים המתקיימת אחת לשבוע, מגיע בזמן לכל המפגשים ומשתף פעולה באופן מלא. על אף השלב הראשוני בו הקבוצה מצויה, הנאשם מבטא מוטיבציה פנימית גבוהה לערוך שינוי באורחות חייו ומגלה מחויבות רבה להליך הטיפול.

מהשיחות עמו עלה, כי בשל מצב נפשי ירוד וחרדות מהן סובל, קיבל אישור לשימוש קנביס רפואי.

שירות המבחן חזר על המלצתו לאמץ את הפן הטיפולי-שיקומי ולאפשר המשך הליך שיקום במסגרת צו מבחן במקביל להטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות וזאת לאור שיתוף הפעולה שהנאשם מגלה והתגייסותו להמשך טיפול ארוך טווח.

בתסקיר השלישי עמד שירות המבחן על התמדתו של הנאשם בעבודתו בשיפוצים והשתתפותו הקבועה והפעילה בקבוצה הטיפולית בה שולב. לשיטת שירות המבחן, הנאשם מצליח ליצור קשר חיובי ופתוח עם חברי הקבוצה,

משתף מעולמו הפנימי בפתיחות, עושה מאמצים להתבונן בביקורתיות על דפוסיו הבעייתיים ומביע נכונות להמשיך בהליך בטיפולי במסגרת הטיפול הקבוצתי.

בחלק ההמלצות, שירות המבחן המליץ פעם נוספת להסתפק במאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד הטלת צו מבחן למשך שנה.

טיעוני הצדדים לעונש

6. **התביעה**, באמצעות עו"ד לילך כץ, התנגדה להמלצת שירות המבחן להטלת עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וטענה כי מדובר בהמלצה אשר חורגת באופן קיצוני מהענישה הנהוגה בנסיבות העניין. בהקשר זה נטען, כי אין הלימה בין אמירות שליליות מסוימות שצוינו בתסקירים לבין ההמלצה העונשית הסופית וכי מדובר בנאשם כמעט נורמטיבי, שאינו מכור לסמים ואינו בתחלואה כפולה ועל כן לא ברור עד כמה הליך השיקום בנסיבות אלה רלוונטי. התביעה סבורה כי אין בדרך הטיפולית שעבר הנאשם כדי להצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם, אלא לכל היותר, יש בה - בצירוף גילו הצעיר של הנאשם, הודאתו, נטילת האחריות ועברו הפלילי המינורי - כדי למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם, לצד עונשים נלווים.

בשים לב לחומרת העבירות ונפוצותן, למניע הכלכלי לביצוען ולכמות הסם שהופק במעבדה - עתרה התביעה למתחם ענישה שנע בין 36 ל- 54 חודשי מאסר.

7. **הסנגור**, עו"ד שי נודל, התייחס לנתוניו של הנאשם וטען כי יש ליתן משקל משמעותי להליך הטיפולי שעבר הנאשם באופן של הסתפקות ברכיבי הענישה שהוצעו על-ידי שירות המבחן, או לחלופין לדחות את מתן גזר הדין כדי ליתן לנאשם אפשרות להמשיך ולהעמיק בהליכי השיקום.

הסנגור טען כי עסקינן בנאשם שנולד להורים לא יהודים ובשל כך המעמד שלו בארץ נותר בסימן שאלה ומלווה אותו עד היום כי לטענתו אינו יכול להתחתן ברבנות ועל רקע אי הוודאות גם לא גויס לצבא. לטענת הסנגור, הנאשם חווה ילדות קשה ומורכבת שנבעה, בין היתר, מקשיי שפה והסתגלות, הבדלי מנטליות, תחושת דחייה מהסביבה ומעבר לפנימיה עקב העדר מסוגלות הורית. כל אלו גרמו לנאשם לבעיות התנהגותיות, התנהגות אלימה, תחושת חוסר שייכות ואף הסתבכות בפלילים.

עוד התייחס הסנגור למשבר הכלכלי אליו נקלע הנאשם ולמעורבותו בביצוע העבירות וציין כי בשנים האחרונות מאז שהתמסד ונולדו לו ילדים ועד למעצרו - ניהל חיים נורמטיביים לחלוטין. התפנית התרחשה, לטענתו, עם פרוץ מגפת הקורונה, עת הוצא לחל"ת ולא היה לו כסף למטרנה ולחיתולים ולא היה לו למי לפנות בבקשת עזרה: "**לאחר שבכל מוסד בנקאי לא נתנו לו הלוואות, הוא פנה לגורמים חוץ בנקאיים וביקש הלוואה, והקורונה המשיכה וכשהתחיל לאחר בתשלומים ולא היה מאיפה לשלם את ההלוואה התחילו לדפוק בדלת ולקבל איומים ובשתיים לפנות בוקר הוא ואשתו מתעוררים עם דפיקות בדלת ואיומים ויש לו שני תינוקות... אמרו לו 'אם לא תהיה קוף לא יהיה טוב. או שתחזיר את הכסף' כשכולם ידעו שאין מאיפה להחזיר..."** (פרוטו' עמ' 10 ש' 4-1, ש' 15-16).

ביחס להליך הטיפולי נטען כי החל מהרגע בו שולב הנאשם בקבוצה לעצורי בית, הוא החל להרגיש שלמישהו אכפת ממנו - תחושה שהייתה חדשה וזרה לו. עוד הוסיף כי הנאשם הביע חרטה, לקח אחריות, גילה הבנה לחומרת העבירות, הביע מוטיבציה גבוהה לעריכת שינוי בחייו, התמיד בהגעתו לכל המפגשים, שיתף פעולה באופן מלא וזכה

לשלושה תסקירים חיוביים ועקביים בהמלצה העונשית.

הסנגור סבר כי הרף התחתון של המתחם העונש ההולם עומד על 18 חודשי מאסר אולם עתר כאמור לאמץ את המלצתו העונשית של שירות המבחן או לחלופין לדחות את מתן גזר הדין לצורך המשך ההליך השיקומי.

8. הנאשם בדברו האחרון לעניין העונש תיאר אף הוא את נסיבות חייו האישיות והמשפחתיות המורכבות והביע חרטה על מעשיו: **"כיום אני יודע לקחת אחריות על מה שאני עושה, אני רוצה לתקן כל מה שעשיתי לא טוב, יש לי שלושה ילדים אני רוצה לתת להם את החיים הכי מוצלחים שיש, ולהיות אבא - לא כמו שהיה לי בבית. אני מביע חרטה על כל מה שאני עושה, ובאמת מבקש שיתחשבו בהליך השיקומי שלי כי אני רוצה להוכיח את עצמי קודם כל למשפחה שלי וגם לבית משפט..."** (פרוט' עמ' 12 ש' 23-26).

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

9. החומרה הטמונה במעשים כגון אלו שביצע הנאשם, ידועה ומוכרת, ובתי המשפט חזרו על כך פעם אחר פעם. מדובר במעשים אשר פוגעים במגוון ערכים חברתיים, ובהם הגנה על הציבור מפני הנזקים הישירים שנגרמים לגופם של הצרכנים הפוטנציאליים, והנזקים העקיפים שנגרמים כתוצאה מביצוע עבירות רכוש ואלימות, הנלוות לצריכת הסם. ריבוי המקרים של הקמת מעבדות לגידול סמים הפך בעת האחרונה לתופעה נפוצה ומסוכנת המחייבת ענישה הולמת, גם מקום בו מדובר בסמים "קלים" כגון קנבוס.

בהקשר זה מצאתי להפנות לע"פ 2596/18 **זנזורי נ' מדינת ישראל** (12.8.2018) (להלן - **עניין זנזורי**):

"צרכנים ומשתמשים ואנשים נורמטיביים, שבעבר לא היו מוכנים ליטול על עצמם סיכון להסתבך בעולם הפלילי, נכונים כיום לילך צעד נוסף ולהפוך למגדלים וסוחרים בסם... ברם, סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים "קלים", תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם" (פס' 8 לפסק דינו של כב' השופט י' עמית).

מידת הפגיעה בערכים המוגנים צריכה להילמד מאופייה של המעבדה; מכמות השתילים; ומכמות הסם.

אשר לאופייה של המעבדה - מדובר במעבדה "רגילה", שהכילה ציוד המוחזק דרך קבע במעבדות. בנסיבות התיק דנא התרחש אירוע עברייני נוסף של גניבת חשמל, אשר רלוונטי אף הוא לקביעת המתחם, ויש בו כדי לייצר הבחנה מסוימת, גם אם אינה משמעותית, בין מעבדה אחת לאחרת.

אשר לכמות השתילים - מדובר בכמות משמעותית (215), וכנלמד מסקירת הפסיקה הרלוונטית, לא מן הנמנע כי ככל שגילויה של המעבדה היה מתעכב, כמות הסם הייתה משמעותית יותר.

אשר לכמות הסם - הרי שמדובר בכמות לא מבוטלת (100 ק"ג), כך שהנזק הפוטנציאלי ממעשיו של הנאשם עשוי היה להיות משמעותי ביותר, וכך גם הפגיעה בערכים המוגנים. יחד עם זאת, הנזק הקונקרטי נמנע מאחר שהנאשם נתפס טרם הפצת הסמים.

בהיתן כמות השתילים, כמות הסם ורכיב "נטילת החשמל", ניתן לומר כי הפגיעה בערכים המוגנים היא בעוצמה משמעותית.

10. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, יש אף ליתן את הדעת לתכנון שקדם לביצוע העבירה, אשר בא לידי ביטוי בשכירת דירה, בהמרת המחסן למעבדה ובהתקנת הציוד הרלוונטי - שנאים, מאווררים, מנורות, מפוחים, מסננים, מזגנים, מדי טמפרטורה ואדניות. הנאשם אף התחבר שלא כדין לרשת החשמל לצורך תפעול הציוד ששימוש לגידול הסם.

לטענת הסנגור, הנאשם שימש כ'קוף' על רקע קושי בהחזרת הלוואות שנטל מגורמים עבריינים. סבורני כי אין בטענת הגנה זו כדי להוריד מחלקו של הנאשם בנסיבות העניין, שכן גם אם מאחורי המעבדה עומדים גורמים נוספים או אחרים, עדיין יש לראות בנאשם - וכך עולה גם מהודאתו - חוליה חיונית ומשמעותית בשרשרת הפקת הסם.

שקלתי גם את הסיבות הכלכליות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות כפי שטען הסנגור וכפי שצוין בתסקיר.

11. בבחינת מדיניות הענישה הנוהגת, מצאתי את פסקי הדין הבאים כרלוונטיים:

א. ע"פ 6489/20 **פוקלונסקי נ' מדינת ישראל** (8.4.2021) - המערער הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סם מסוכן, החזקת סם שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן או לצריכתו בכך שהקים מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס בדירה ששכר, בה נתפסו 950 שתילים שהגיעו למשקל של **100 ק"ג**. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הנע בין 24 ל- 48 חודשי מאסר**, והשית על הנאשם 33 חודשי מאסר לצד עונשים נלווים. בהמלצת בית המשפט העליון, חזר בו המערער מערעורו על חומרת העונש.

עניינו חמור יותר בשל רכיב "נטילת החשמל" שאינו קיים בעניינו של פוקלונסקי.

ב. ע"פ 6299/20 **שחר חן נ' מדינת ישראל** (4.2.2021) - המערער הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סם מסוכן, החזקת סם שלא לצריכה עצמית, החזקת חצרים לשם הכנת סם מסוכן, החזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן או לצריכתו ונטילת חשמל שלא כדין בכך שהקים מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס בדירה ששכר בתל-אביב במשקל כולל של **90 ק"ג**. לשם תפעול המעבדה, נטל המערער והשתמש בחשמל שלא כדין. באותו מקרה קבעתי **מתחם ענישה הנע בין 29 ל- 54 חודשי מאסר**, והשתתי על המערער 29 חודשי מאסר לצד עונשים נלווים. בהמלצת בית המשפט העליון, חזר בו המערער מערעורו על חומרת העונש.

כמות הסם שנתפסה אצל הנאשם מעט גדולה יותר מזו שנתפסה אצל חן (100 ק"ג לעומת 90 ק"ג).

ג. ע"פ 817/20 **אברג'יל נ' מדינת ישראל** (30.3.2020) - המערער הורשע בהתאם להודאתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן מסוג קנבוס, ובהחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לאחר שהקים והפעיל מעבדה לגידול סם מסוכן בה נתפסו מאות שתילים שהגיעו למשקל של **80 ק"ג**. נקבע **מתחם ענישה שנע בין 22 ל- 46 חודשי מאסר בפועל**. על המערער הושת מאסר בפועל של 26 חודשים. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש.

עניינו חמור יותר מעניינו של אברג'יל הן נוכח העובדה כי כמות הסם גדולה יותר (100 ק"ג לעומת 80 ק"ג) והן נוכח רכיב נטילת החשמל שאינו קיים בעניינו של אברג'יל.

ד. ע"פ 8191/19 **אלוכילי נ' מדינת ישראל** (7.9.2020) - המערער הורשע בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית לאחר שגידל בחממות המצויות בתוך מחסן במתחם ביתו 558 שתילים שהגיעו למשקל של **97 ק"ג**. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם הנע בין 18 ל- 48 חודשי מאסר** והשית על המערער 27 חודשי מאסר. בהמלצת בית המשפט העליון, חזר בו המערער מהערעור שהגיש על חומרת העונש.

ה. עניין **זנזורי** - המערער הורשע בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוג מסוג קנבוס, קשירת קשר לפשע ושיבוש מהלכי משפט לאחר שהקים מעבדה לגידול קנבוס בה נתפסו **137.6 ק"ג של סם**. נקבע מתחם ענישה שנע בין **36 ל- 56 חודשי מאסר בפועל**. על המערער הושת מאסר בפועל של 26 חודשים, וזאת בשל הסיכוי הממשי לשיקום. בית המשפט עליון דחה את הערעור על חומרת העונש.

המקרה של זנזורי חמור יותר מעניינו ביחס לכמות הסם שנתפסה ועל כן מתחם הענישה שנקבע גבוה.

ו. ע"פ 863/18 **לירן סבן נ' מדינת ישראל** (15.11.2018) - המערער הורשע בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן מסוג קנבוס, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת חצרים לשם הכנת סם מסוכן וקשירת קשר לפשע, לאחר שהקים וניהל מעבדה לגידול סם מסוכן (בצוותא עם אחרים), בה נתפסו 283 שתילים שהגיעו למשקל של **92 ק"ג**. נקבע מתחם שנע בין **28 ל- 52 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט העליון החליט להקל בעונשו והעמידו על 36 חודשי מאסר (חלף עונש של 42 חודשי מאסר שהוטל בבית המשפט המחוזי).

עניינו לכאורה חמור יותר מעניינו של הנאשם לירן סבן, הן נוכח רכיב "נטילת החשמל" והן נוכח כמות הסם.

ז. ע"פ 5807/17 **דרחי נ' מדינת ישראל** (18.6.2018) - המערער הורשע בעבירות של גידול סם מסוכן והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית לאחר שהקים מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס בה נתפסו **76.85 ק"ג קנבוס**. נקבע מתחם ענישה שנע בין **24 ל- 48 חודשי מאסר בפועל**. על המערער הושת מאסר בפועל של 30 חודשים. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש.

גם ביחס למקרה זה עניינו חמור יותר מאותם טעמים שפורטו לעיל.

ח. ע"פ 8988/16 **בן סימון נ' מדינת ישראל** (8.3.2017) - המערער הורשע בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, סחר בסם ונטילת חשמל במרמה לאחר שהקים מעבדה לגידול סם מסוכן בה נתפסו 282 שתילים שהגיעו למשקל של **87.25 ק"ג**. נקבע מתחם ענישה שנע בין **28 ל- 48 חודשי מאסר בפועל**. על המערער הושת מאסר בפועל של 36 חודשים. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש.

ט. ת"פ (מחוזי ת"א) 35389-01-21 **מדינת ישראל נ' שדה** (7.11.2021) - הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סם מסוכן ונטילת חשמל בכך ששכר דירה והקים יחד עם אחרים שזהותם אינה ידועה מעבדה לגידול והפקת סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של **115 ק"ג**. לשם תפעול המעבדה נטל הנאשם חשמל שלא כדין. באותו מקרה קבעתי **מתחם ענישה שנע בין 30 ל- 54 ק"ג**, והשתתי על הנאשם

30 חודשי מאסר לצד עונשים נלווים.

י. ת"פ (מחוזי ת"א) 6090-10-19 **מדינת ישראל נ' פלופסקי** (13.7.2020) - הנאשם הורשע בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית ונטילת חשמל שלא כדין לאחר שהקים מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס בה נתפסו כ- 200 שתילים שהגיעו למשקל של **52 ק"ג**. נקבע מתחם ענישה שנע בין **24 ל- 52 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם הושת מאסר בפועל של 24 חודשים.

בעניינו של פלופסקי, הגם שדובר בכמות סם שאינה מבוטלת, היא עדיין הייתה מצויה בסמוך לאותו קו תפר המבחין בין תיקי מעבדות המוגשים לבתי משפט השלום לתיקי המעבדות המוגשים לבתי המשפט המחוזיים על פי מדיניות העמדה לדין של התביעה. בעניינו הכמות שנתפסה כפולה מזו של פלופסקי, ומחייבת מתחם ענישה מחמיר יותר.

יא. ת"פ (מחוזי מרכז) 45480-02-19 **מדינת ישראל נ' סויסה** (22.1.2020) - הנאשם הורשע בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לאחר שהקים מעבדה בה נתפס סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל **79.9 ק"ג**. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין **22 ל- 46 חודשי מאסר בפועל**, והטיל על הנאשם 36 חודשי מאסר (הכוללים הפעלת מאסר מותנה של 6 חודשים).

לציון כי במקרה זה, אין עסקינן במי שהורשע גם בנטילת חשמל.

יב. ת"פ (מחוזי ת"א) 49034-02-19 **מדינת ישראל נ' אוחיין** (7.1.2020) - הנאשם הורשע בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן, החזקת חצרים לשם הכנת סם מסוכן ונטילת חשמל שלא כדין לאחר שהקים מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס בה נתפסו 725 שתילים שהגיעו למשקל של **114 ק"ג**. נקבע מתחם ענישה הנע בין **18 ל- 40 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם הושת מאסר בפועל של 20 חודשים.

יג. ת"פ (מחוזי ת"א) 33001-11-14 **מדינת ישראל נ' אוחנה ואח'** (19.3.2015) - הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של גידול סם מסוכן והחזקת סם מסוכן לצריכה עצמית בכך ששכר מחסן אותו הסב לחממה והקים בו, בסיוע שני נאשמים אחרים, מעבדה לגידול קנבוס במשקל כולל של **99.3 ק"ג נטו**. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הנע בין 30 ל- 48 חודשי מאסר** והשית על הנאשם 38 חודשי מאסר לצד עונשים נלווים.

בהשוואה לעניין אוחנה, עניינו חמור יותר בשל רכיב "נטילת החשמל".

סיכום - מתחם העונש ההולם

12. כפי שניתן להיווכח, בעבירות סמים, מטבע הדברים, קיים מנעד ענישה רחב ואכן, כפי שהגיש כל אחד מהצדדים, ניתן למצוא פסיקה מחמירה ופסיקה מקלה. יחד עם זאת, המקרים אותם סקרתי לעיל משקפים את הקו המרכזי הנוהג בפסיקה ואת עמדתו העדכנית של בית המשפט העליון בעבירות שעניין הקמת מעבדות לגידול סמים בהיקפים ובכמויות בהם עסקינן.

לאור האמור, ועל יסוד כלל הנתונים שפורטו לעיל, ראיתי לקבוע **מתחם ענישה הנע בין 30 ל- 54 חודשי**

מאסר.

קביעת העונש המתאים לנאשם

13. קיימים מספר פרמטרים שמשקלם המצטבר מוביל למסקנה לפיה אין מקום למצות את הדין עם הנאשם. יחד עם זאת, סבורני כי בנסיבות העניין יש להטיל על הנאשם ענישה מתונה הנותנת משקל לשיקולי השיקום בתוך גבולות המתחם ולא ענישה החורגת מהמתחם כהמלצת שירות המבחן וכטענת ההגנה - אותן אין בידי לקבל.

ואלה הנתונים אשר שקלתי לצורך קביעת העונש המתאים:

הודאה וקבלת אחריות - מדובר במי שהודה במיוחס לו ונטל אחריות על מעשיו מבלי שבית המשפט נדרש לשמיעת ראיות ומכאן שיש להעניק לנאשם הקלה מסוימת בענישה. הקלה זו מתבקשת הן לאור מוטיב ההפנמה הטמון בהודאה והן לאור החיסכון בזמן ציבורי.

עבר פלילי - הגם שעברו הפלילי של הנאשם כולל הרשעה קודמת משנת 2020 מבית משפט השלום בעבירות של שבל"ר ונטישה, בגין נדון לעונש מאסר מותנה; ורישום פלילי ללא הרשעה משנת 2018 מבית המשפט לנוער בעבירות של איומים והתנהגות פרועה במקום ציבורי בגין נדון להתחייבות וקנס - הרי שמדובר בעבר מינורי ופחות רלוונטי. עוד ראיתי לציין כי מדובר במאסרו הראשון של הנאשם, וכידוע, הפסיקה הכירה בתקופת המאסר הראשונה כקשה במיוחד ונתון זה מצדיק התחשבות נוספת בענישה.

נסיבות אישיות - גם גילו הצעיר ונסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שבאו לידי ביטוי בהרחבה בתסקירי שירות המבחן ובטיעוני ההגנה, עומדות לזכותו.

הנאשם בן 24, אב לשלושה ילדים קטנים וככל הנראה המשפחה נקלעה בעל כורחה למצוקה כלכלית ולכן יש להניח כי לחובות שצבא הנאשם ולאיומים שבאו בעקבותיהם הייתה השפעה על ביצוע העבירות. יחד עם זאת, חובות כלכליים אינם יכולים להצדיק ביצוע של עבירות מהסוג דנן (וזוהי ההנמקה ה"כמעט" סטנדרטית בתיקים אלה) ומשכך, לא מצאתי ליתן משקל משמעותי לנסיבות אלה.

שיקום - בחנתי את האמור בתסקירי שירות המבחן ונתתי דעתי לטיעון הסנגור. אין חולק כי מדובר בנאשם שעבר הליך שיקומי, וכאמור יש ליתן לכך משקל, אך איננו סבור כי מדובר באותם הליכים שיקומיים אשר יש בהם כדי להצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם.

בהקשר זה ראיתי להפנות לע"פ 126/22 **מדינת ישראל נ' פלוני** (27.4.2022) - שאף הוא ניתן בתיק שעניינו הקמת מעבדה לגידול 286 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של כ- 63 ק"ג, תוך נטילת חשמל שלא כדין - בבחינת כל המוסיף גורע:

"... כפי שעולה בבירור מהוראות החוק, לא בכל מקרה שבו תהליך טיפולי מתקדם בכיוון חיובי, יש להפעיל את הסמכות הקבועה בסעיף 40 לחוק העונשין. אחרת, נמצא כי החריג מרוקן מתוכן את הכלל, שלפיו יש לגזור את העונש בתוך מתחם הענישה בהלימה לחומרת המעשה ולמידת האשם של העושה... לא בכדי אפוא, נקבע כי יש לנקוט זהירות רבה בהפעלת סעיף 40 לחוק העונשין, וכי סטייה ממתחם הענישה תיעשה אך במקרים חריגים, בבחינת יוצא מן הכלל, כאשר סיכויי שיקום מובהקים מצדיקים זאת".

14. צבר הנתונים האמורים מצדיק העמדת העונש המתאים לנאשם בתחתית המתחם שנקבע.

סוף דבר

15. על יסוד כלל השיקולים שפורטו לעיל, ראיתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי ימי מעצרו (מיום 22.12.2020 עד יום 10.2.2021).

הנאשם יתייצב ביום 4.9.2022 בשעה 08:00 במתקן ניצן או במתקן אחר עליו יורה שב"ס בהליך המיון המוקדם, ככל שייערך כזה.

ב. 6 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא עם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו עבירה על פקודת הסמים מסוג פשע.

ג. חודש (1) מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו עבירה על פקודת הסמים מסוג עוון.

ד. קנס בסך 5,000 ₪ אשר ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים החל מיום 11.9.2022 ועד לסיום התשלומים או 50 ימי מאסר תמורתו. בקביעת הקנס נתתי משקל לחובותיו של הנאשם ולמצבו הכלכלי הדחוק.

ניתן צו כללי למוצגים לשיקול דעת קצין משטרה ו/או התביעה.

הציוד שנתפס במעבדה יחולט או יושמד. הסמים יושמדו.

זכות ערעור כחוק. ניתן והודע היום י"א תמוז תשפ"ב, 10/07/2022 במעמד הנוכחים.

**בני שגיא, שופט
סגן נשיא**